

4. cvičení

Určete obsah množiny pomocí dvojněho integrálu:

- 1** uzavřený trojúhelník s vrcholy $[0, 0]$, $[1, 3]$, $[9, 3]$
- 2** množina bodů splňujících nerovnosti $y \geq x^2$, $y \leq 2 - x$, $x \geq 0$
- 3** množina bodů splňujících nerovnosti $1 \leq x \leq y \leq 3$
- 4** množina omezená křivkami $y = \frac{1}{x}$, $x + y = \frac{5}{2}$
- 5** uzavřený trojúhelník s vrcholy $[0, 0]$, $[2, 0]$, $[1, 1]$
- 6** množina omezená křivkami $y = x^2$, $y = x + 2$
- 7** množina omezená křivkami $x = y^2$, $x = 4y^2 - 3$
- 8** uzavřený rovnoběžník s vrcholy $[-2, 0]$, $[0, 0]$, $[1, 1]$, $[-1, 1]$
- 9** množina bodů splňujících nerovnosti $1 \leq x + y \leq 2$, $x \leq y \leq 2x$
- 10** množina bodů splňujících nerovnosti $x \geq 0$, $x^2 \leq y \leq x + 2$
- 11** množina omezená křivkami $x \cdot e^y = 1$, $x = e^y$, $y = \ln 2$
- 12** množina omezená křivkami $y = \operatorname{tg} x$, $y = \operatorname{cotg} x$, $y = 0$, kde $x \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$
- 13** množina bodů splňujících nerovnosti $-2 \leq x \leq 2$, $|x| \leq y \leq 1$
- 14** množina omezená křivkami $y = \sin x$, $2x = \pi y$
- 15** množina omezená verzírou s rovnicí $y = \frac{8}{x^2 + 4}$ a přímkou $y = 1$

Mezivýsledky — meze integrálů: **1** $y \in \langle 0, 3 \rangle$, $x \in \langle \frac{y}{3}, 3y \rangle$; **2** $x \in \langle 0, 1 \rangle$, $y \in \langle x^2, 2 - x \rangle$; **3** $x \in \langle 1, 3 \rangle$, $y \in \langle x, 3 \rangle$; **4** $x \in \langle \frac{1}{2}, 2 \rangle$, $y \in \langle \frac{1}{x}, \frac{5}{2} - x \rangle$; **5** $y \in \langle 0, 1 \rangle$, $x \in \langle y, 2 - y \rangle$; **6** $x \in \langle -1, 2 \rangle$, $y \in \langle x^2, x + 2 \rangle$; **7** $y \in \langle -1, 1 \rangle$, $x \in \langle 4y^2 - 3, y^2 \rangle$; **8** $y \in \langle 0, 1 \rangle$, $x \in \langle y - 2, y \rangle$; **9** $x \in \langle \frac{1}{3}, 1 \rangle$, rozděleno na $x \in \langle \frac{1}{3}, \frac{1}{2} \rangle$, $y \in \langle 1 - x, 2x \rangle$ a $x \in \langle \frac{1}{2}, \frac{2}{3} \rangle$, $y \in \langle x, 2x \rangle$ a $x \in \langle \frac{2}{3}, 1 \rangle$, $y \in \langle x, 2 - x \rangle$; **10** $x \in \langle 0, 2 \rangle$, $y \in \langle x^2, x + 2 \rangle$; **11** $y \in \langle 0, \ln 2 \rangle$, $x \in \langle e^{-y}, e^y \rangle$; **12** $x \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$, rozděleno na $x \in \langle 0, \frac{\pi}{4} \rangle$, $y \in \langle 0, \operatorname{tg} x \rangle$ a $x \in \langle \frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{2} \rangle$, $y \in \langle 0, \operatorname{cotg} x \rangle$; nebo: $y \in \langle 0, 1 \rangle$, $x \in \langle \operatorname{arctg} y, \operatorname{arccotg} y \rangle$; **13** $y \in \langle 0, 1 \rangle$, $x \in \langle -y, y \rangle$; nebo: $x \in \langle -1, 1 \rangle$, $y \in \langle |x|, 1 \rangle$; **14** $x \in \langle -\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2} \rangle$ rozděleno na $x \in \langle -\frac{\pi}{2}, 0 \rangle$, $y \in \langle \sin x, \frac{2x}{\pi} \rangle$ a $x \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$, $y \in \langle \frac{2x}{\pi}, \sin x \rangle$; **15** $x \in \langle -2, 2 \rangle$, $y \in \langle 1, \frac{8}{x^2+4} \rangle$.

Výsledky: **1** 12; **2** $\frac{7}{6}$; **3** 2; **4** $\frac{15}{8} - 2 \ln 2$; **5** 1; **6** $\frac{9}{2}$; **7** 4; **8** 2; **9** $\frac{1}{4}$; **10** $\frac{10}{3}$; **11** $\frac{1}{2}$; **12** $\ln 2$; **13** 1; **14** $2 - \frac{\pi}{2}$; **15** $2\pi - 4$.

Určete $\iint_M f(x, y) \, dx dy$, je-li:

1 $f(x, y) = x + y$

M množina bodů splňujících nerovnosti $y^2 \leq x \leq y$

2 $f(x, y) = \frac{x^2}{y^2}$

M množina bodů splňujících nerovnosti $1 \leq xy, 0 \leq y \leq x \leq 2$

3 $f(x, y) = \frac{x^2}{y^2}$

M množina bodů splňujících nerovnosti $x^2 < y, y^2 < x$

4 $f(x, y) = x^2$

M množina bodů splňujících nerovnosti $x^4 \leq y^2 \leq x^2$

5 $f(x, y) = \cos(x + y)$

M množina omezená křivkami $x = 0, x = y, y = \pi$

6 $f(x, y) = x^2 y$

M množina bodů splňujících nerovnosti $x^2 + y^2 \leq r^2, y \geq 0$

7 $f(x, y) = x^2 y$

M množina bodů splňujících nerovnost $x^2 + y^2 \leq r^2$

8 $f(x, y) = \frac{x}{\sqrt{x^2 + y}}$

M množina bodů splňujících nerovnosti $0 < y < 1, 0 < x < 2$

9 $f(x, y) = \frac{1}{2y - x}$

M uzavřený trojúhelník s vrcholy $[1, 1], [2, 4], [3, 2]$

10 $f(x, y) = \frac{x}{\sqrt[3]{y}}$

M otevřená množina, kterou v I. kvadrantu vymezuje astroïda $\sqrt[3]{x^2} + \sqrt[3]{y^2} = 1$

11 $f(x, y) = (2 - x) \cdot y$

M množina omezená kolmou kisoidou s rovinicí $y^2 = \frac{x^3}{2-x}$ a přímkou $y = x$

12 $f(x, y) = \frac{2y}{x}$

M otevřená množina omezená kolmou strofoidou $(x^2 + y^2)(x - 2) + x = 0$

v polovině $y > 0$

13 $f(x, y) = \left| \frac{2y}{x} \right|$

M otevřená množina omezená kolmou strofoidou $(x^2 + y^2)(x - 2) + x = 0$

Mezivýsledky — meze integrálů: **[1]** $y \in \langle 0, 1 \rangle$, $x \in \langle y^2, y \rangle$; **[2]** $x \in \langle 1, 2 \rangle$, $y \in \langle \frac{1}{x}, x \rangle$;
[3] $x \in (0, 1)$, $y \in (x^2, \sqrt{x})$; **[4]** $x \in \langle -1, 1 \rangle$, $y \in \langle -x, -x^2 \rangle \cup \langle x^2, x \rangle$; **[5]** $x \in \langle 0, \pi \rangle$,
 $y \in \langle x, \pi \rangle$; **[6]** $x \in \langle -r, r \rangle$, $y \in \langle 0, \sqrt{r^2 - x^2} \rangle$; **[7]** $x \in \langle -r, r \rangle$,
 $y \in \langle -\sqrt{r^2 - x^2}, \sqrt{r^2 - x^2} \rangle$; **[8]** $y \in (0, 1)$, $x \in (0, 2)$; **[9]** $x \in \langle 1, 3 \rangle$, rozděleno na
 $x \in \langle 1, 2 \rangle$, $y \in \langle \frac{x+1}{2}, 3x - 2 \rangle$ a $x \in \langle 2, 3 \rangle$, $y \in \langle \frac{x+1}{2}, 8 - 2x \rangle$; **[10]** $x \in (0, 1)$,
 $y \in (0, \sqrt{(1 - \sqrt[3]{x^2})^3})$; **[11]** $x \in \langle 0, 1 \rangle$, $y \in \langle \sqrt{\frac{x^3}{2-x}}, x \rangle$; **[12]** $x \in (0, 1)$,
 $y \in (0, \sqrt{\frac{x}{2-x}} - x^2)$; **[13]** $x \in (0, 1)$, $y \in (-\sqrt{\frac{x}{2-x}} - x^2, \sqrt{\frac{x}{2-x}} - x^2)$.

Výsledky: **[1]** $\frac{3}{20}$; **[2]** $\frac{9}{4}$; **[3]** $\frac{3}{5}$; **[4]** $\frac{1}{5}$; **[5]** -2 ; **[6]** $\frac{2r^5}{15}$; **[7]** 0 ; **[8]** $\frac{10\sqrt{5}}{3} - 6$; **[9]** $\frac{6}{5} \ln 6 - 1$;
[10] $\frac{3}{16}$; **[11]** $\frac{1}{12}$; **[12]** $\ln 2 - \frac{1}{2}$; **[13]** $2 \ln 2 - 1$.